

ERIKSHJÄLPEN			Sida 1 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställt av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2

Innehåll

1. Inledning och syfte.....	2
2. Erikshjälpens grundsyn.....	3
3. Erikshjälpens åtaganden för att säkerställa barns trygghet och skydd	3
3.1 Förebygga	3
3.2 Agera.....	4
3.3 Följa upp.....	4
4. Rapportering och anmälan	5
5. Ansvar	5
6. Bilagor	6
7. Intygande.....	6
Bilaga 1: Definitioner – Barns trygghet och skydd	7
Barn.....	7
Barnskydd	7
Barnskyddsombud.....	7
Direkt och indirekt kontakt med barn	7
Övergrepp	7
Bilaga 2: Riktlinjer för barns trygghet och skydd samt anmälningsförfarande	10
1. Inledning och syfte.....	10
2. Riktlinjer inom specifika verksamheter.....	10
2.1 Rekrytering, anställning och utbildning	10
2.2 Aktiviteter tillsammans med barn.....	11
2.3 Kommunikation och insamling	13
2.4 Samarbetspartners i program och projekt	13
2.4 Butik	13
2.5 Inköp och upphandling	14
3. Riktlinjer för rapportering och anmälan	14

Ansvarig avdelning

Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 2 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställt av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

3.1 Incident- och tillbudsrapportering	14
3.2 Rapportering till myndigheter i Sverige	15
3.3 Anmälan till myndigheter internationellt.....	16
3.3 Polisanmälan	16

1. Inledning och syfte

Erikshjälpens vision är ”En förändrad värld där barns drömmar får liv”. Det är en värld där varje barn känner sig tryggt och säkert. Därför vidtar också Erikshjälpens alla åtgärder som krävs för att säkerställa att organisationen, dess verksamheter och anställda ser till barnets bästa och förebygger att barn far illa, samt att alla misstankar eller konstaterade fall av missförhållanden, kränkningar och övergrepp tas på allvar och hanteras enligt fastställda rutiner och riktlinjer.

Denna policy för barns trygghet och skydd har till syfte att formulera och tydliggöra de principer och förhållningssätt som Erikshjälpens tillämpar för att förebygga att barn kommer till skada samt hur organisationen agerar om något barn far illa i någon av Erikshjälpens verksamheter. Den gäller för hela Erikshjälpens, det vill säga barnrättsorganisationen och Second Hand-verksamheten i såväl Sverige som internationellt, och ska tillämpas av Erikshjälpens medarbetare: anställda, praktikanter, fältstudenter, ideellt aktiva, värvare, styrelsemedlemmar, konsulter och andra personer som utför arbete för Erikshjälpens. Den fastställer ansvar och roller i arbetet för att säkra barns trygghet och skydd i verksamheten. Policyn kompletteras av ett positionspapper som beskriver Erikshjälpens syn på barns rätt till trygghet och skydd samt förklarar hur Erikshjälpens arbetar med denna fråga som ett fokusområde i programverksamheten.

Policyn för barns trygghet och skydd samverkar med organisationens övriga policys. För olika delar av Erikshjälpens verksamhet tas vid behov riktlinjer och rutiner fram för att ge vägledning till medarbetare inom organisationen i hur arbetet ska bedrivas.

Erikshjälpens är en barnrättsorganisation och arbetar främst med fokus på barn. Ett barn är varje person under 18 år. I Erikshjälpens egna verksamheter eller i projekt som stöds av Erikshjälpens deltar även unga vuxna över 18 år. De övergripande principerna om rätt till trygghet och skydd i den här policyn, med tillhörande dokument, gäller för alla personer som deltar i eller påverkas av Erikshjälpens arbete och aktiviteter.

Policyns huvudbudskap anpassas och görs tillgängligt och begripligt för deltagande barn i de verksamheter som Erikshjälpens direkt ansvarar för.

I de fall verksamheter bedrivs av samarbetspartner, och partnern har en egen policy för barns trygghet och skydd, är det denna som ska följas.

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 3 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställd av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

Denna policy följs upp årligen och revideras vid behov.

2. Erikshjälpens grundsyn

Erikshjälpens åtagande att arbeta för barns rättigheter vägleds av organisationens identitet och värdegrund – att arbeta i grundaren Erik Nilssons anda, utifrån en kristen människosyn och FN:s konvention om barns rättigheter. I barnkonventionen framgår tydligt att alla barn har rätt till liv och utveckling, samt att skyddas från alla former av våld, övergrepp, misshandel och utnyttjande. Alla barn, utan åtskillnad, har rätt att vara trygga i de verksamheter som Erikshjälpens och dess samarbetspartners bedriver. Allt Erikshjälpens gör ska ha barns bästa i fokus. Därför förbinder sig Erikshjälpens att skapa trygga miljöer för barn där de kan utvecklas och må bra, samt att integrera åtgärder för att säkerställa barns trygghet och skydd i alla processer och system inom organisationen. Erikshjälpens har nolltolerans mot utnyttjande av och övergrepp mot barn samt kränkningar och trakasserier.

Erikshjälpens tillämpar följande definition av barnskydd: Åtgärder och strukturer för att förebygga och bemöta övergrepp, vanvård, utnyttjande och våld som drabbar barn. Skydd av barn innebär att skydda barn från skada. Skada inkluderar våld, övergrepp, utnyttjande och försummelse. Målet med skydd av barn är att främja, skydda/försva och uppfylla barns rätt till skydd mot övergrepp, försummelse, utnyttjande och våld som uttrycks i FN:s konvention om barns rättigheter och andra människorätts-, humanitära och flyktingfördrag och konventioner samt nationell lagstiftning¹.

Utöver ovanstående understryker Erikshjälpens att skada innefattar fysiska, sexuella, sociala, psykiska, emotionella och andliga aspekter som påverkar barns hälsa, överlevnad, utveckling eller värdighet i samband med relation eller ansvar, förtroende eller makt. Barn ska skyddas från både potentiell och faktisk skada.

3. Erikshjälpens åtaganden för att säkerställa barns trygghet och skydd

För att säkerställa barns rätt till trygghet och skydd i verksamheten, förbinder sig Erikshjälpens att *förebygga, agera* och *följa upp* enligt följande:

3.1 Förebygga

Alla medarbetare i Sverige och internationellt, det vill säga anställda, praktikanter, fältstudenter, ideellt aktiva, värvare, styrelsemedlemmar, konsulter och andra personer som utför arbete för

¹ Hämtat från Erikshjälpens tematiska positionspapper – rätten till trygghet och skydd.

Ansvarig avdelning

Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 4 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställt av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

Erikshjälpens är skyldiga att skriva under på att man tagit del av och förstår Erikshjälpens policy och kommer att följa dess riktlinjer.

Vid rekrytering av medarbetare för arbetsuppgifter tillsammans med barn kontrolleras vederbörandes lämplighet genom till exempel referenser och utdrag ur belastningsregister.

Erikshjälpens skapar medvetenhet hos personal och andra berörda personer kring frågan om barns trygghet och skydd genom information och utbildning.

Erikshjälpens planerar sitt arbete så att risker minimeras för att barn kommer till skada, utnyttjas eller utsätts för övergrepp, vilket inkluderar genomförande av riskbedömningar.

Erikshjälpens har en lättillgänglig och barnvänlig klagomålshantering för rapportering av missförhållanden i dess verksamheter samt rutiner för hur anmälningar ska följas upp.

Erikshjälpens informerar deltagare och vårdnadshavare i verksamhet som Erikshjälpens har direkt ansvar för om policyn för barns trygghet och skydd samt vart de kan vända sig för att rapportera oegentligheter. I de fall verksamheter bedrivs av samarbetspartner är det partners ansvar att informera deltagare och vårdnadshavare om dess policy. Partners rapporteringsförfarande ska följas.

Erikshjälpens har särskilt utsedda personer (barnskyddsombud) i organisationen med uppgift att proaktivt bevaka frågan om barns trygghet och skydd samt se till att organisationens åtaganden fullgörs.

Erikshjälpens säkerställer att partnerorganisationer inom programverksamheten har en egen policy för barns trygghet och skydd och att denna efterlevs samt uppmuntrar till en barnvänlig klagomålshantering. I de fall en sådan policy saknas skall samarbetspartners tillämpa Erikshjälpens policy tills de har utformat sin egen.

3.2 Agera

Erikshjälpens förbinder sig att ta uppkomna farhågor på allvar och agera skyndsamt utifrån framtagna riktlinjer och rutiner vid misstanke om eller konstaterade missförhållanden och oegentligheter som rör barns rätt till trygghet och skydd. Erikshjälpens säkerställer också att samarbetspartners agerar i enlighet med ovanstående.

Erikshjälpens medverkar till att underlätta eventuell utredning i de fall anmälan till myndigheter behöver göras.

3.3 Följa upp

Om missförhållanden eller oegentligheter konstaterats, följs detta upp med åtgärder för att säkerställa att incidenten inte upprepas, vilket kan innebära att rutiner förändras, samarbeten

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 5 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställd av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

avbryts eller att personer förflyttas eller sägs upp. Personer som utsatts för övergrepp eller kränkningar erbjuds stöd utifrån vad situationen kräver.

4. Rapportering och anmälan

Vid misstanke om eller konstaterade missförhållanden och oegentligheter som rör barns rätt till trygghet och skydd inom Erikshjälpens verksamheter, skall rapportering och anmälan ske i enlighet med beslutade riktlinjer. Intern rapportering skall göras i samtliga fall, anmälan till berörda myndigheter görs efter samtal med närmast ansvarig chef och där bedömningen är att detta bör ske.

I händelse av incidenter inom internationella projekt som stöds av Erikshjälpens säkerställer Erikshjälpens regionkontor att samarbetspartnern hanterar ärendet i enlighet med gällande policy samt gällande lagar och regler i aktuellt land.

All rapportering, såväl tillbuds- som incidentrapportering, ska ske snarast, om möjligt inom 24 timmar.

Alla inkomna rapporter hanteras professionellt, konfidentiellt och på lämpligaste sätt. Vid bedömning att myndigheter behöver involveras, görs detta med barnets bästa för ögonen.

För utförligare instruktioner om tillvägagångssätt vid rapportering och anmälan ska riktlinjer finnas.

5. Ansvar

Styrelserna för Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hand ansvarar för att besluta om policyn samt att revidera den vid behov.

Generalsekreteraren för Erikshjälpens och verkställande chef för Erikshjälpens Second Hand har det yttersta ansvaret för barns trygghet och skydd inom Erikshjälpens verksamheter, att policyn implementeras, efterlevs och följs upp samt hålls levande och uppdaterad. En sammanfattande redogörelse för hur policyn har efterlevts ska finnas med i Erikshjälpens årsrapport.

Respektive avdelningschef och regionchef ansvarar för att policyn följs inom sitt ansvarsområde, samt att perspektiv kring barns trygghet och skydd integreras i allt arbete. Detta görs med stöd av de särskilt utsedda barnskyddsombuden från programavdelningarna.

I internationella projekt som drivs av samarbetspartner ansvarar regionchef för att policy för barns trygghet och skydd finns på plats och efterlevs.

Alla som arbetar för Erikshjälpens (anställda, praktikanter, fältstudenter, ideellt aktiva, värvare, styrelsemedlemmar, konsulter och andra personer som utför arbete för Erikshjälpens) ansvarar för att

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 6 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställt av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

medverka till att barn är trygga inom organisationens verksamheter genom att följa denna policy med tillhörande riktlinjer, samt att rapportera avsteg från policyn.

I samband med tillfälliga besök i Erikshjälpens projekt eller verksamheter, i såväl Sverige som internationellt, där barn deltar, ansvarar mottagande personal för att besökarna följer Erikshjälpens policy för barns trygghet och skydd samt tillhörande riktlinjer.

6. Bilagor

- Bilaga 1: Definitioner
- Bilaga 2: Riktlinjer för barns trygghet och skydd samt anmälningsförfarande
- Bilaga 3: Godkännandeförklaring för barns trygghet och skydd

7. Intygande

Härmed intygas att jag har läst och förstått Erikshjälpens policy för barns trygghet och skydd med tillhörande bilagor. Jag förbinder mig till att alltid agera i enlighet med föreliggande policy och att medverka till att denna efterlevs i organisationen. Jag åtar mig att göra allt jag kan, utifrån mina befogenheter och ansvar, för att skydda barn från skada, risk att skadas eller att utsättas för kränkningar och övergrepp samt att rapportera avsteg från policyn. Jag bidrar därigenom till att barn kan vara trygga och säkra i alla de verksamheter som Erikshjälpens bedriver.

Jag förstår att brott mot Erikshjälpens policy för barns trygghet och skydd kan leda till arbetsrättsliga åtgärder och utgöra skäl till att min anställning eller mitt uppdrag för Erikshjälpens avslutas.

Jag är medveten om att vissa agerande som bryter mot Erikshjälpens policy för barns trygghet och skydd kan leda till polisanmälan som kan leda till straffrättsliga påföljder.

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 7 av 16
Titel/rubrik	Typ av dokument	Version	Underlag för
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställd av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

Bilaga 1: Definitioner – Barns trygghet och skydd

Den här bilagan definierar och förklarar de viktigaste begreppen som relaterar till barns trygghet och skydd. Listan är inte uttömmande.

Barn

Ett barn är en person under 18 år.

Barnskydd

Åtgärder och strukturer för att förebygga och bemöta övergrepp, vanvård, utnyttjande och våld som drabbar barn. Skydd av barn innebär att skydda barn från skada. Skada inkluderar våld, övergrepp, utnyttjande och försummelse. Målet med skydd av barn är att främja, skydda/försvara och uppfylla barns rätt till skydd mot övergrepp, försummelse, utnyttjande och våld som uttrycks i FN:s konvention om barns rättigheter och andra människorätts-, humanitära och flyktinfrågor och konventioner samt nationell lagstiftning²

Skada innefattar fysiska, sexuella, sociala, psykiska, emotionella och andliga aspekter som påverkar barnets hälsa, överlevnad, utveckling eller värdighet i samband med relation eller ansvar, förtroende eller makt.

Barnskyddsombud

Person inom Erikshjälpens som har till uppgift att bevaka frågan om barns trygghet och skydd samt se till att organisationens åtaganden fullgörs.

Direkt och indirekt kontakt med barn

Direkt kontakt innebär att inom organisationens arbete vara i närheten av barn fysiskt eller digitalt.

Indirekt kontakt innebär att ha tillgång till information om barn inom ramen för organisationens arbete såsom barns namn, adress, bilder eller andra personuppgifter.

Övergrepp

Övergrepp innefattar alla former av kränkning, misshandel, försummelse eller vanvård som kan leda till skada på barnets hälsa, möjlighet till överlevnad och utveckling eller förminskad värdighet i samband med relation eller ansvar, förtroende eller makt.

- **Fysiska övergrepp** innebär att någon utnyttjar sin maktposition till att orsaka ett barn faktisk eller potentiell fysisk skada, sjukdom, smärta eller försätter barnet i tillstånd av vanmakt och hjälplöshet.

² Erikshjälpens Tematiska Positionspapper – Rätten till Trygghet och Skydd

Ansvarig avdelning
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 8 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställt av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

Varje form av kroppslig bestraffning av minderårig (under 18 år) räknas som fysisk misshandel av barn. Fysiska övergrepp omfattar också underlåtenhet att tillgodose ett barns fysiska behov.

- **Psykiska övergrepp** innebär att någon utnyttjar sin maktposition och utsätter ett barn för handlingar som förlöjligande, hån, nedvärderande omdömen, nedbrytande behandling, hot, utfrysning, orimliga krav, oskälig bestraffning, avvisande, påtvingad isolering från sociala kontakter, fostran till asocialt beteende eller kriminalitet, att tvingas bevittna våld eller uppleva hot om våld.

Psykisk misshandel ingår i alla former av fysiska, sexuella och andliga övergrepp mot barn.

Psykiska övergrepp omfattar även underlåtenhet att tillgodose ett barns känslomässiga behov och att inte tillhandahålla en utvecklingsmässigt lämplig och stödjande miljö, så att barnet kan utveckla sin emotionella och sociala kompetens.

- **Sexuella övergrepp** innefattar alla former av sexuella handlingar som ett barn utsätts för av en annan person, vilka kränker barnets integritet. Sexuella övergrepp eller kränkningar kan vara både fysiska och icke-fysiska, och kan handla om allt ifrån ovälkomna blickar och ord med sexuell underton till intim kroppskontakt eller våldtäkt. Det är handlingar av sexuell karaktär som påtvingas ett barn eller som barnet inte kan förstå eller är moget för.

Till sexuella övergrepp hör:

- **grooming**, som innebär att en vuxen tar kontakt med barn i syfte att locka, uppmuntra eller förmå det till olämplig eller olaglig sexuell aktivitet.
- **barnpornografi**, som innebär visning, användning, utnyttjande, handel, vidarebefordran och överföring av sexuella bilder på barn som deltar i verklig eller simulerad sexuell aktivitet eller exponerar sina kroppar i syfte att ge sexuell tillfredsställelse.
- **sexuell exploatering**, som innebär att någon utnyttjar en person genom prostitution eller handel för sexuella ändamål, i syfte att själv göra vinst på detta.

- **Andliga övergrepp** innebär att någon missbrukar sin makt eller sitt inflytande i en andlig kontext i avsikt att kontrollera, tvinga, manipulera eller dominera ett barn.

Som övergrepp räknas även:

- **skadliga traditionella och kulturella seder** som kan utsätta barnet för risk för skada, exempelvis barnäktenskap och könsstympning.

- **exploatering**, det vill säga utnyttjandet av barn för egen vinning genom barnarbete eller andra aktiviteter som är till skada för barnets fysiska eller psykiska hälsa eller som på annat sätt hämmar barnets utveckling.

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 9 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställd av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

- **mobbing**, som innebär att någon upprepade gånger blir kränkt av andra. Det kan till exempel vara att bli retad, slagen, eller utfrysad, och innefattar även handlingar som sker på nätet.

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 10 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställd av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

Bilaga 2: Riktlinjer för barns trygghet och skydd samt anmälningsförfarande

1. Inledning och syfte

Nedanstående riktlinjer konkretiserar och förtydligar hur policyn för barns trygghet och skydd ska tillämpas i specifika sammanhang. Den svenska versionen är heltäckande och inkluderar både den svenska och internationella. Den engelska versionen är anpassad efter internationella kontexten. Nedan presenteras exempel men förteckningen är inte uttömmande eller fullständig. Alla medarbetare inom Erikshjälpens (anställda, praktikanter, fältstudenter, ideellt aktiva, värvare, styrelsemedlemmar, konsulter och andra personer som utför arbete för Erikshjälpens) förväntas planera och organisera sitt arbete och sin arbetsplats på ett sådant sätt att det minimerar risken att barn utsätts för övergrepp, kommer till skada, hindras i sin utveckling eller att deras rättigheter kränks på annat sätt. Alla barn har rätt att vara trygga i de verksamheter som Erikshjälpens och dess samarbetspartners bedriver.

Erikshjälpens medarbetare har skyldighet att rapportera oegentligheter och avsteg från policyn för barns trygghet och skydd samt att bemöta barn som utsatts för skada, kränkning, utnyttjande eller övergrepp i enlighet med Erikshjälpens riktlinjer för rapportering och uppföljning. Se *Riktlinjer för anmälan och rapportering* sist i detta dokument.

Erikshjälpens har särskilt utsedd barnskyddsombud i organisationen som har till uppgift att proaktivt bevaka frågor om barns trygghet och skydd och se till att organisationens åtaganden uppfylls.

Det kommer att finnas en utsedd medarbetare i varje internationell region och två medarbetare från huvudkontoret; en från programavdelningen Internationell och en från programavdelningen Sverige som ansvarar för verksamheten i Sverige. Barnskyddsombuden kommer att ha specifik kunskap om frågor som rör barns rätt till trygghet och skydd och fungera som resurspersoner inom organisationen. Stöd kommer att ges till barnskyddsombuden inom regionerna vid behov. Se bilaga "Barnskyddsombud Erikshjälpens" för namn och kontaktuppgifter till respektive barnskyddsombud.

Barns delaktighet är en viktig del av revideringen och implementeringen av policyn med bilagor. Internationellt, är regionkontoren ansvariga för att välja ut minst tre barn från varje region för delaktighet i revidering och uppföljning av dokumenten. Nationellt, är Erikshjälpens Ung-råd en del i säkerställandet av barn och ungas perspektiv i revideringen och uppföljningen.

2. Riktlinjer inom specifika verksamheter

2.1 Rekrytering, anställning och utbildning

Erikshjälpens medarbetare har en avgörande betydelse för skapandet av trygga och säkra miljöer för barn. Därför är det av största vikt att de personer som rekryteras är lämpliga för sina uppdrag och

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 11 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställt av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

blir medvetna om sitt ansvar. För att säkerställa detta, så långt det är möjligt, tillämpas följande i samband med rekrytering och anställning:

- Nationellt, vid rekrytering eller när någon anlitas för arbete i direkt kontakt med barn ansvarar HR-avdelningen för att vederbörandes lämplighet kontrolleras genom referenser och utdrag ur belastningsregistret. Internationellt, ansvarar regioncheferna för en kontroll av referenserna, vilket inkluderar en kontroll av vederbörandes tidigare beteende i förhållande till barn. Om möjligt begärs ett utdrag ur belastningsregistret eller liknande register.
- Nationellt, introduktion för uppdrag inom Erikshjälpens skall innefatta en genomgång av Policyn för barns trygghet och skydd med tillhörande bilagor.
- Internationellt, regionkontoren ansvarar för introduktion och genomgång av Policyn för barns trygghet och skydd samt vägledning och fortbildning vid behov.
- Nationellt och internationellt, regelbundna reflektioner om barns trygghet och skydd, speciellt under gemensamma dagar.
- Alla medarbetare (anställda, praktikanter, fältstudenter, ideellt aktiva, värvare, styrelsemedlemmar, konsulter och andra personer som utför arbete för Erikshjälpens) ska underteckna att man läst, förstått och kommer att följa Erikshjälpens policy för barns trygghet och skydd.
- Nationellt, ska personer som arbetar i direktkontakt med barn genomgå en utbildning kring barns trygghet och skydd, tillhandahållen av Erikshjälpens. Utbildningens omfattning kan variera beroende på uppdragets art.
- Internationellt, nya medarbetare ska läsa policyn barns trygghet och skydd samt med stöd av regionchef eller personalansvarig, få möjlighet att reflektera sin förståelse innan de signerar anställningsavtalet.

2.2 Aktiviteter tillsammans med barn

I alla aktiviteter inom Erikshjälpens, även digitala, som involverar direktkontakt med barn, ska berörda medarbetare göra allt för att skydda barn från skada, kränkningar, övergrepp eller utnyttjande. I internationella projekt som bedrivs av samarbetspartner ska partners riktlinjer följas.

Alla Erikshjälpens medarbetare förväntas att:

- Bedöma risker och planera arbetet vid alla aktiviteter så att barn kan känna sig trygga och säkra i aktiviteterna.
- Behandla varje barn som en egen individ, med respekt för dess integritet och värdighet.
- Behandla alla barn rättvist och aldrig diskriminera eller gynna vissa barn på andras bekostnad.
- Sträva efter transparens och öppenhet (även vad gäller den fysiska miljön) och att forma en kultur som präglas av trygghet och respekt, så att kritiska frågor och problem kan tas upp till diskussion.

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 12 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställd av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

- Ge barn utrymme och möjlighet att uttrycka sina åsikter i situationer som berör dem och som är anpassade till ålder och mognad.
- Alltid respektera och värna om barns rätt till en egen tro och övertygelse; främja reflektioner kring existentiella frågor; aldrig skuldbelägga, fördöma eller tvinga någon att vara med i aktiviteter av andlig eller religiös karaktär.
- Endast hjälpa barn med intima och privata åtaganden om situationen kräver det eller de inte kan göra detta själva.
- Identifiera och undvika situationer som kan missuppfattas och tolkas som otillbörliga av berörda barn eller utomstående.
- Följa Erikshjälpens riktlinjer för kommunikation och hantering av bilder och personuppgifter.
- Aldrig utlova tystnadslöfte till ett barn, då vissa situationer kan kräva att åtgärder måste vidtas för barnets bästa.
- Aldrig agera på ett sätt som skuldbelägger, förnedrar, nedvärderar eller förödmjucar barn eller på annat sätt utsätter barnet för känslomässiga kränkningar eller övergrepp.
- Aldrig slå eller på annat sätt utöva fysiskt våld eller misshandel mot barn.
- Aldrig ha överseende med, delta i eller ge sitt tysta medgivande till barns agerande som kan betraktas som illegalt, farligt eller felaktigt.
- Undvika aktiviteter som kan trigga tveksamma och olämpliga beteenden eller leda till att barn skadas, förnedras eller känner sig tvingade att delta mot sin vilja.
- Undvika, så långt det är möjligt, att arbeta ensam med barn, om inte arbetsuppgiften kräver det och det är i förväg överenskommet med överordnad chef.
- Aldrig inleda sexuell kontakt med barn. Inte heller inleda relation, som kan uppfattas som utnyttjande, ofredande eller på annat sätt betraktas som olämplig, med barn som deltar i Erikshjälpens verksamheter.
- Undvika att beröra, prata eller umgås med barn på sätt som kan uppfattas som olämpliga, stötande eller kränkande.
- Barnpornografi är aldrig tillåtet, vilket innebär visning, användning, utnyttjande, handel, vidarebefordran och överföring av sexuella bilder på barn som deltar i verklig eller simulerad sexuell aktivitet eller exponerar sina kroppar i syfte att ge sexuell tillfredsställelse.
- Nationellt, undvika att sova ensam i samma rum som ett ensamt deltagande barn i samband med övernattnings, om det inte krävs för att säkerställa trygghet, och det är överenskommet med överordnad chef och vårdnadshavare. Internationellt, täcks detta av partnerorganisationernas policy.

Barn, och deras vårdnadshavare, som deltar i aktiviteter som Erikshjälpens har direkt ansvar för, ska informeras om Erikshjälpens policy för barns trygghet och skydd på ett sätt som de kan förstå. Detta inkluderar kännedom om vart man vänder sig om man har klagomål att framföra.

Personer inom Erikshjälpens, som leder eller arrangerar aktiviteter där barn deltar, ansvarar för att tillfälliga gäster och besökare håller sig till Erikshjälpens policy för barns trygghet och skydd.

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 13 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställt av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

Inom Erikshjälpens tillämpas kollektiv tystnadsplikt vid aktiviteter där barn deltar. Detta innebär att personlig information om deltagare inte sprids utanför gruppen av ledare och ansvariga, men kan delas inom gruppen. Deltagare i de olika verksamheterna informeras om innebörden av den kollektiva tystnadsplikten. Vid anmälan till polis eller socialtjänst gäller inte tystnadsplikten.

2.3 Kommunikation och insamling

För att förhindra att barn utnyttjas, kränks eller på annat sätt far illa genom Erikshjälpens kommunikations- och insamlingsarbete, skall i enlighet med Erikshjälpens riktlinjer för bilder följande beaktas:

- I all kommunikation sträva efter att tänka utifrån barns perspektiv och barns bästa.
- När barn framställs i text eller bild ska det alltid ske med varsamhet, respekt och värdighet.
- I enlighet med GDPR inhämtas medgivande innan bilder och personuppgifter på barn publiceras. Medgivandet ska vara skriftligt och det ska tydligt framgå hur bilderna kommer att användas. För barn från 0–16 år krävs medgivande från både vårdnadshavare och barn utifrån dess ålder och mognad. För barn mellan 16 och 18 år krävs endast eget medgivande.
- Bilder på personer med skyddad identitet får inte under några omständigheter publiceras.
- Vid insamling genom företagsamarbete ska innan avtal tecknas, försäkran göras om att aktuellt företag inte kränker barns rättigheter genom sin verksamhet. (Se bilaga 2 Checklista för kränkningar av barns rättigheter - ska arbetas fram).

2.4 Samarbetspartners i program och projekt

När samarbetsavtal tecknas med extern organisation skall, så långt det är rimligt och möjligt, säkerställas att partner lever upp till Erikshjälpens krav gällande barns trygghet och skydd. Detta görs genom följande åtgärder:

- En organisationsbedömning ska göras innan samarbetsavtal undertecknas för att säkerställa barns trygghet och skydd beaktas på ett tillfredställande sätt inom organisationen.
- I de fall då partner inte har en egen policy för barns trygghet och skydd skall Erikshjälpens policy och tillämpliga riktlinjer följas. Erikshjälpens uppmuntrar och stöttar partnerorganisationer i framtagandet av egen policy.
- Nationellt, i samband med rapportering av insatser eller vid förnyelse av avtal ska även arbetet med barns trygghet och skydd följas upp. Internationellt, rapporteras detta till Erikshjälpens och följs upp enligt partnerorganisationers egen policy.
- Allvarliga avsteg från policyn för barns trygghet och skydd kan leda till att samarbete avbryts, vilket också ska framgå i samarbetsavtalet.

2.4 Butik

Erikshjälpens secondhandbutiker ska vara trygga och säkra platser för både barn och vuxna. Därför gäller följande:

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 14 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställd av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

- Genom avtal säkerställs att butikspartners står bakom Erikshjälpens policy för barns trygghet och skydd, vilket även inkluderar en tillämpning av Erikshjälpens riktlinjer för bilder-
- Alla medarbetare i butik (anställda, praktikanter, ideella medarbetare, styrelsemedlemmar) ska underteckna åtagandet som visar att man läst, förstått och kommer att följa Erikshjälpens policy för barns trygghet och skydd.
- Om minderåriga volontärer eller praktikanter arbetar i butiken ska riktlinjer vid *Aktiviteter tillsammans med barn* följas (se ovan).
- Om en butik inrymmer Erikshjälpens Framtidsverkstad ska riktlinjer vid *Aktiviteter tillsammans med barn* följas (se ovan).
- När riskbedömning görs i butiken ska även barnperspektivet beaktas, för att säkerställa att det är en trygg och säker miljö för barn att vistas i.

2.5 Inköp och upphandling

För att förhindra att Erikshjälpens bidrar till att barn utnyttjas eller kommer till skada ska i enlighet med Erikshjälpens upphandlingspolicy vid större inköp och upphandling en försäkran göras om att anbudsgivare inte utnyttjar barnarbete och att de grundläggande sociala rättigheterna samt arbetsvillkoren efterföljs. (Se bilaga 2 Checklista för kränkningar av barns rättigheter - ska arbetas fram).

3. Riktlinjer för rapportering och anmälan

All rapportering ska ske snarast, om möjligt inom 24 timmar. Internationellt, sker rapporteringen enligt vad som fastställts i partneravtalet med hänvisning till "Riktlinjer för klagomål och svarsmekanismer". Om en partnerorganisation får in ett klagomål och vill ha stöd från regionkontoret, kommer regionkontoret att ge stöd om det är möjligt samt rapportera in klagomålet i ERIKS CRM.

3.1 Incident- och tillbudsrapportering

Då avsteg från policyn för barns trygghet och skydd upptäcks, eller då brister i Erikshjälpens verksamhet som skulle kunna leda till att barn far illa på grund av Erikshjälpens medarbetare, ska rapportering ske. Om någon misstänker en händelse och inte rapporterar den kommer det att betraktas som samtycke.

Incidentrapportering görs vid kännedom om eller misstanke om att barn utsatts för avsiktlig eller oavsiktlig skada, kränkning, diskriminering eller någon form av övergrepp eller utnyttjande i Erikshjälpens verksamhet av Erikshjälpens medarbetare eller andra personer relaterade till

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 15 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställt av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

Erikshjälpens. Rapportering ska också ske då en händelse inträffat, där någon skulle ha kunnat komma till skada, men inte gjorde det (tillbud).

Incident- och tillbudsrapportering ska antingen göras skriftligt via klagomålshanteringen på erikshjalpen.se eller genom närmast berörda chef. Vid händelser som inträffar i den internationella verksamheten ska i första hand regionkontoret involveras. De personer som tar emot rapporten ser till att lämpliga åtgärder vidtas, i enlighet med de rutiner som beslutats.

I samband med en krissituation ska Erikshjälpens krisplan följas.

Alla fall av rapportering kommer att hanteras professionellt, konfidentiellt och på lämpligaste sätt. Om ärendet gäller ett barn och bedömningen är att myndigheter behöver involveras, kommer detta att ske med barnets bästa för ögonen.

Nationellt, rapporteringssystemet utformas så att även deltagare, vårdnadshavare och tillfälliga besökare utan svårighet kan rapportera missförhållanden i verksamheterna. Internationellt, täcks detta av partnerorganisationernas policy.

3.2 Rapportering till myndigheter i Sverige

Enligt Socialtjänstlagen (14 kap, 1§) bör var och en som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa anmäla detta till socialtjänsten (oavsett sammanhang som barnet far illa i). Personer som arbetar yrkesmässigt med barn och misstänker eller får kännedom om att ett barn far illa ska anmäla detta till socialtjänsten (gäller vid myndighetsutövning). För medarbetare inom Erikshjälpens gäller följande vid anmälan till myndigheter:

Orosanmälan till Socialtjänsten

Den som får vetskap om eller misstänker att ett barn far illa ska dokumentera vad man sett eller hört. Det är viktigt att notera datum samt beskriva hur informationen har kommit fram.

Den uppkomna situationen diskuteras med närmaste arbetsledare eller chef, om det inte är chefen eller arbetsledaren som är misstänkt förövare, då tas frågan i stället upp med närmaste högre chef eller HR-avdelningen. Tillsammans avgörs om en anmälan till Socialtjänsten i berörd kommun ska göras samt om vårdnadshavare behöver involveras.

Det är viktigt att lyssna på barnet och ge det stöd, men man ska undvika att påverka barnet eller att själv påbörja en utredning. Eftersom man kan tvingas gå vidare med anmälan och rapportering ska man heller inte utlova barnet sin tystnad.

Enskilda personer kan lämna anmälan anonymt, men när anmälan görs av Erikshjälpens ska namn och kontaktuppgifter finnas med, för att kunna vara behjälpliga vid en eventuell utredning. Anmälan undertecknas av närmaste chef.

<i>Ansvarig avdelning</i>
Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)

ERIKSHJÄLPEN			Sida 16 av 16
<i>Titel/rubrik</i>	<i>Typ av dokument</i>	<i>Version</i>	<i>Underlag för</i>
Policy för barns trygghet och skydd inkl. bilaga 1 och 2	Policy	Fastställd av Erikshjälpens styrelse 2022-02-03 Mindre justering godkänd av Erikshjälpens och Erikshjälpens Second Hands ledningsgrupper 2023-01-31	Barnrättsorganisationen och Second Hand

I vissa fall kan det vara lämpligt att göra anmälan tillsammans med den utsatte eller med vårdnadshavare, så att de själva får uttrycka sitt behov av hjälp och stöd och därmed "äga" sitt eget ärende. Bedömning om så ska ske görs från fall till fall.

3.3 Anmälan till myndigheter internationellt

I den internationella verksamheten ska det aktuella landets lagar följas vid rapporteringsförfarande.

3.3 Polisanmälan

Om ett lagbrott begås i samband med att barn far illa i de verksamheter som Erikshjälpens själva bedriver eller ger stöd till, ska detta anmälas till närmaste polismyndighet. Innan anmälan ska närmaste arbetsledare eller chef kontaktas, om det inte är chefen eller arbetsledaren som är misstänkt för brottet. Då diskuteras ärendet i stället med närmaste högre chef eller HR avdelningen.

Ansvarig avdelning

Programavdelning Sverige (PAS), Programavdelning Internationellt (PAI)